

думки, з механізмом пабліситі, популярності, привабливості конкретних особистостей у зв'язку з їхньою діяльністю в галузі культури, зокрема масової.

Підсумуюмо PR в соціокультурній сфері це застосування взаємопов'язаних заходів, спрямованих на залучення громадськості до соціальної діяльності, які здійснюються за посередництва її постійного інформування; це заплановані й тривалі зусилля, спрямовані на встановлення й підтримку гарних відносин і взаєморозуміння між організацією та цільовою аудиторією, що має забезпечити всебічна комунікація й на якій ґрунтується робота закладів соціально-культурної сфери.

Список використаних джерел :

1. Бриль М. М. Менеджер соціокультурної діяльності як суб'єкт інновацій. *Теорія, історія, культура та мистецтво менеджменту*. 2018. Том 1. № 1. С. 41–52.
2. Грушина А. І. Особливості організації системи менеджменту сфери культури та мистецтв. *Менеджмент соціокультурної діяльності*. 2018. Вип. 1. С. 53–63.
3. Губіна А. М., Нетреба М. М., Хлебнікова Т. М. Сучасні PRтехнології у менеджменті організацій. *Наукові перспективи*. 2021. № 11(17). С. 258–269.
4. Інноваційні методи управління в соціально-культурній сфері. URL: <http://um.co.ua/8/8-2/8-223966.htm>
5. Масові комунікації в системі PR-менеджменту підприємств соціокультурного сервісу. *Менеджмент і трудові відносини*. 2022. URL: https://otherreferats.allbest.ru/management/01372720_0.html
6. Червінська І., Хімчук Л., Никорак Я. Інноваційні підходи до соціокультурної модернізації освітнього простору закладу загальної середньої освіти. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. 2021. Вип. 4. С. 64–71.

Воронова Надія

*докторка педагогічних наук, професорка
кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,
(м. Слов'янськ/Дніпро),*

Кононенко Олексій

*здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля
(м. Київ)*

СУЧАСНІ СОЦІОКУЛЬТУРНІ ПРОЦЕСИ: КУЛЬТУРНА ГОМОГЕНІЗАЦІЯ

Сучасні соціокультурні процеси характеризуються глибокими змінами, які відбуваються в суспільствах по всьому світу під впливом глобалізації, технологічних нововведень, соціальних трансформацій і культурних зрушень. Вони охоплюють широкий спектр явищ, що впливають на культуру, суспільство, способи взаємодії людей. Глобалізація – процес, що передбачає інтенсивну

інтеграцію країн і культур через економічні, політичні, технологічні зв'язки. Вона стимулює культурний обмін, сприяючи поширенню світових трендів, ідеологій та практик. Водночас, глобалізація може викликати зниження культурної різноманітності, виведення на перший план домінуючих культур, що веде до культурної гомогенізації, де різні культури стають схожими одна на одну завдяки глобалізації, поширенню масових ЗМІ та інших факторів, що сприяють уніфікації культурних практик, норм, цінностей. Цей процес може призвести до зменшення культурної різноманітності, унікальності окремих культур.

Глобалізація, розвиток технологій призводять до поширення подібних культурних продуктів по всьому світу, як от фільми, музика, мода, реклама. Це створює єдину культурну картину для людей різних країн і континентів. Західні ідеї, норми, практики, зокрема з США та Європи, мають сильний вплив на інші культури. Це проявляється у глобалізації свят, популяризації західної моди, стандартів краси, способів ведення бізнесу. Західні ідеї, норми, практики дійсно мають значний вплив на культури по всьому світу, особливо завдяки поширенню глобалізації, медіа та технологій. Із США та країн Європи виходить багато культурних тенденцій, ідей, інновацій, що з часом стають частиною повсякденного життя в інших суспільствах. Наприклад, американська та європейська музика, фільми, телешоу, відеоігри формують сприйняття молодого покоління в багатьох країнах. Зірки Голлівуду, популярні музиканти, телешоу, соціальні медіа створюють потужний культурний вплив. Наприклад, такі платформи як Netflix, Disney+, YouTube поширюють західні цінності та стилі життя. Багато технологічних гігантів (Apple, Google, Facebook, Twitter) родом із США, і вони формують стандарти спілкування, взаємодії по всьому світу. Соціальні мережі мають потужний вплив на молодь, сприяють уніфікації культурних тенденцій.

Західні принципи ведення бізнесу, такі як корпоративна культура, менеджмент, маркетинг також поширилися по всьому світу. Американські та європейські бренди, наприклад, McDonald's, Coca-Cola, Nike, IKEA, стали міжнародними символами, є частиною споживчої культури багатьох країн. Ідеї демократії, прав людини, свободи слова, гендерної рівності, які активно просуваються в західних суспільствах, також проникають у масову свідомість інших культур. Це впливає на законодавчі ініціативи, суспільні рухи в різних країнах. Західні університети, особливо американські та британські, мають сильний вплив на академічний світ. Багато студентів із різних країн прагнуть навчатися в цих закладах, після чого повертаються з новими ідеями, знаннями, цінностями. Західні ідеали споживання (прагнення до матеріальних благ, брендів, технологічних новинок) стали домінуючими в багатьох країнах. Західний стиль життя, зосереджений на комфорті, індивідуалізмі, швидкому ритмі життя, впливає на цінності, поведінку людей. Хоча вплив західних ідей є

потужним, багато суспільств намагаються зберігати свої культурні особливості, адаптуючи західні цінності до власного культурного контексту.

З розвитком глобального ринку зростає популярність масових товарів і послуг, які є однаковими для різних культур, що веде до зменшення культурних відмінностей у побуті, споживчих звичках. Завдяки технічним досягненням і глобальній комунікації люди по всьому світу можуть мати схожі звички, інтереси, способи спілкування. Наприклад, однаковий спосіб користування інтернетом, соціальними мережами, технологіями. Зазначимо й про мовну гомогенізацію – англійська мова, як міжнародна, стає все більш поширеною у світі, що знижує використання місцевих мов і може призвести до зникнення менших мовних груп. Внаслідок культурної взаємодії виникають нові форми, що об'єднують елементи різних культур. Це може бути виражено у музиці, кухні, мові, одязі, інших аспектах культурної практики.

Культурна гомогенізація або уніфікація культур може призводити до ослаблення національних традицій і звичаїв, оскільки глобальні тенденції, як-от поп-культура, мода, споживчі звички та технології, витісняють локальні особливості. З культурною гомогенізацією Україна мала справу не раз в своїй історії та культурі. Так, напередодні Другої світової війни українці-русини Підкарпатської Русі складали більшу частину населення сільської місцевості регіону, що входив до складу Чехословацької республіки. Окрім них там проживали євреї, угорці, чехи і словаки, німці, румуни та ін. Однак війна та пізніше інкорпорація краю до складу Радянського Союзу спричинили гомогенізацію його етнічного простору. Слід визнати, що події середини ХХ століття були використані багатьма державними режимами для вирішення власних «національних проблем», результатом чого етнічна гомогенізація відбулася на значних територіях Центральної та Східної Європи. Внаслідок війни, Голокосту, фізичних нищень, депортацій, міграцій та оптацій особливо сильно змінилася національна структура середньоевропейських міст [1, с. 55].

У багатьох країнах, таких як Китай, Індія, Японія, традиційні страви поступаються місцем мережам фаст-фуду на кшталт McDonald's, KFC та Pizza Hut. Молодь часто обирає ці «глобалізовані» бренди замість національної кухні, що призводить до меншого поширення кулінарної спадщини. В деяких культурах світу традиційний одяг витісняється західною модою. Наприклад, в Індії молодь дедалі рідше носить сарі та курти, надаючи перевагу джинсам і футболкам. У певних арабських країнах відчутний вплив західної моди, яка поступово змінює стиль одягу серед молодих людей, зокрема в урбанізованих районах. У країнах Латинської Америки місцеві музичні стилі, як-от самба, танго або румба, втрачають популярність через поширення західних стилів, як от поп, рок, хіп-хоп. Традиційні танці та музичні інструменти часто поступаються глобальним жанрам та електронним стилям музики [2, с. 79]. В Індії, країнах

Африки та Східної Європи англійська мова набуває статусу «міжнародної», витісняючи місцеві мови в освіті, бізнесі, навіть у побуті, що призводить до поступової втрати знань про літературні, усні традиції національних мов. У деяких країнах Африки зростає відсоток населення, що спілкується французькою або англійською, тоді як місцеві діалекти та мови, зокрема африканські, зникають.

Західні секулярні цінності впливають на зменшення релігійної активності в багатьох країнах, де раніше релігія відігравала важливу роль у житті. Наприклад, в Японії традиційні синтоїстські та буддистські обряди втрачають значення серед молодих поколінь на користь святкування комерціалізованих західних свят, таких як Різдво або День святого Валентина. В країнах Південно-Східної Азії, як от Таїланд, В'єтнам, міське життя змінює традиційні сільські звичаї. Молодь переїжджає до міст, де західні норми праці, соціального життя, споживання зміщують місцеві звичаї, як-от обряди збирання врожаю, народні танці, сімейні свята. Принагідно зауважимо й про заміну традиційного дозвілля глобалізованими медіа. Суспільство дедалі частіше обирає відеоігри, західні фільми, іноземні серіали замість традиційних ігор, занять або національного фольклору. Наприклад, в Кореї традиційні настільні ігри, культурні практики значною мірою поступаються міжнародним медіатрендам та онлайн-іграм, як-от League of Legends чи Fortnite.

Отже, глобалізація, безумовно, сприяє обміну ідеями, розширює культурний горизонт, але водночас може поступово розмивати унікальні національні звичаї, традиції, що створює культурну уніфікацію, особливо серед молодого покоління. Культурна гомогенізація має як позитивні, так і негативні наслідки. Вона сприяє зростанню міжнародної взаємодії та обміну, але також призводить до зникнення культурної різноманітності, втрати ідентичності. Цифрові технології стали рушійною силою сучасних соціокультурних процесів. Інтернет і соціальні мережі змінюють спосіб комунікації, споживання інформації, культурного контенту, дозволяють створювати нові форми вираження, такі як блоги, відео, подкасти, сприяють розвитку цифрового мистецтва, нових форматів розваг, як от відеоігри, віртуальні концерти. Міграція людей по всьому світу призводить до культурного збагачення, створення багатокультурних суспільств. Це, в свою чергу, сприяє розвитку мультикультуралізму, де взаємодіють різні етнічні, релігійні, культурні групи. Однак міграція також висуває виклики, пов'язані з інтеграцією, збереженням національних ідентичностей і взаємним прийняттям різноманітних культур. Культурна гомогенізація призводить до ослаблення національних традицій і звичаїв, що особливо помітно в молодіжних субкультурах, де вплив глобальної культури применшує унікальність національних культур.

Перспективами подальшого дослідження соціокультурних процесів та культурної гомогенізації є тенденція, де суспільство орієнтується на індивідуалізм, самовираження, люди все більше прагнуть реалізовувати особисті потреби, цінності, відходячи від колективістських моделей поведінки. Цей процес супроводжується змінами в соціальних ролях, як от перерозподіл функцій між чоловіками та жінками, розвиток гендерної рівності, відхід від традиційних сімейних моделей. Процеси секуляризації продукують зростання кількості людей, які не ідентифікують себе з жодною релігією, а релігійні інститути поступово втрачають свою роль у публічному житті. Однак у деяких регіонах, зокрема в Азії, на Близькому Сході, спостерігається зворотний процес – відродження релігійних рухів і традицій. Сучасне суспільство переживає підйом соціальних рухів, що виступають за права меншин, гендерну рівність, права ЛГБТ+ спільнот, а також за екологічну справедливість і сталий розвиток. Ці рухи сприяють трансформації соціальних норм, визнанню різноманітних ідентичностей, прав. Технологічні інновації мають величезний вплив на систему освіти, культурну практику. Інтернет, онлайн-курси, віртуальні музеї і цифрові платформи змінюють традиційні підходи до навчання, культурної продукції. Поява нових медіа та технологій дає можливість кожному стати творцем контенту, незалежно від географічного розташування.

Список використаних джерел :

1. Leno P. Етнічна гомогенізація міського населення Закарпаття в роки другої світової війни та радянський період. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Історія*. 2019. №1 (40). С. 55–60. URL: [https://doi.org/10.24144/2523-4498.1\(40\).2019.170234](https://doi.org/10.24144/2523-4498.1(40).2019.170234)
2. Воронова Н. С. Філософське підґрунтя сучасної хореографії. *Перспективи та інновації науки. Серія «Педагогіка», Серія «Психологія»*. 2023. №16 (34). С. 67–79. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-16\(34\)-67-79](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2023-16(34)-67-79)

Гаврилін Родіон

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка
(науковий керівник – О. Штепа)
(м. Полтава)

ТОЛЕРАНТНІСТЬ ЯК ЧИННИК РОЗБУДОВИ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Результатом активізації глобалізаційних процесів та початку досить бурхливого розвитку інформаційних технологій стало те, що толерантність, як європейська нематеріальна цінність, виступає в наші дні ключовим ідеологічним